

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólítások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Nagybeeskerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 131. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hónapra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szombat, június 12.

A megélhetés harca.

— június 12.

Egyre nehezebb megélni, ez hangzik folyton, de azért mégis csak élünk. Más kérdés, hogy hogyan és miből. Az egyik a régi gunymondás mellett van, hogy: keveset eszünk, de szépen járunk, a másik pedig a kevés mellett a szépenjárásról is letesz, ha csak bele nem akar fulladni az adósságokba.

Minden drága. Ez nagy baj. Ha csak ez vagy amaz volna drága, azt nem lehetne bajnak mondani. Ne vedd meg, ha drága. Csak azt vedd meg, amire föltétlenül szükség van. De mikor az is drága, amire föltétlenül szükség van. A lakás is drága, a ruházat is drága, a kenyér is drága, a hus is drága.

A ruházatról még azt csak el lehetne mondani, hogy öltözködj kevesebb igényvel, van olcsóbb posztó is és három hatos nyakkendő is nyakkendő, nemcsak a három koronás.

A lakásnál már kissé bajosabb azt mondani, mert itt még az úgynevezett olcsó is drága.

De azt nagyon kedves és a zsebeinkre nézve különösen alkalmas dolog volna megérni, hogy amíg élünk s ha élünk, ennünk is kell: hogy addig ne volnának olyan méregdrágák az élelmiszerek, mint amilyenek.

A buza ára s vele a kenyér ára még most is emelkedőben van. A péksütemény ára nem emelkedhet a szokásos sablonokon túl, ellenben a sütemény kisebbedik. A husnak az árát a hatósági közbelépés a városi mézárászék tervezett felállításával valamennyire leszorította ugyan, de azért most is magas. Bécsben nagyrészt Magyarországon tenyésztett jószágból való húst

fogyasztanak, de azért a közepes hus ott átlag olcsóbb, mint bárhol nálunk.

Ha az ananász, amit messziről hoznak ide s drága, az nem baj. Hogy februárban drága a barack, az sem baj: ne edd februárban, várd meg, míg itthon is megéri. Akkor talán majd olcsóbb lesz. Talán. Mert az sem bizonyos. Mert a narancsot messzi délről hozzák s mégis olcsóbb, mint az itthontermett téli alma.

Igy alakulnak át luxuscikké azok a holmik, amik régebben közlemezési anyagok voltak. A hallal is így történt. A hal, különösen az apróbbajta, vízmenti városokban egykor a legközönségesebb élelmzési cikk, a legolcsóbb húsétel volt. Míg ma halat fogyasztani valóságos fényűzési kiadás. Van is felőle panasz, hogy mennyire drága. Panasz van sok, de azért a drága halszék is van vevője mindig elegendő. Miért ne legyen akkor drága, ha drágán is elkel?

Ez a gondolkodás indíthatta Arad piaci fogyasztó közönségét pár nap előtt arra, amit tett. Hogy mit tett, az nagyon egyszerű. Három napig nem vásárolt a piacokon semmit. A türethetetlen drágaság indította erre a bojkottra. Kissé nehéz az ilyesmit betartani, de csak három nap volt hozzá szükséges. Elég volt ez is arra, hogy a közvetítésnek nevezett kofarendszer ne uzsorázhasson tovább, hanem helyettük a termelők jelentek meg a piacon s adták áruikat természetes és elfogadható áráért.

Ezt meg kellene próbálni a becskeri piacokon is, ha ugyan a mi társadalmunk képes volna csak három napig is valamely, reá nézve hasznos ügyben összefogni.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt 10-ig. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad. Zuhanyfürdő minden nap délután.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

Június 14. Közig. biz. ülés.

Június 14. All. vál. ülés.

Június 16. Megyei közgyűlés.

— Személyi hir. Jankó Ágoston alispán ma visszaérkezett szabadságáról Nagybeeskerekre s átvette hivatala vezetését.

— A közigazgatási bizottság ülése. Torontálvármegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt 10 órakor tartja a vármegyházban június havi rendes ülést.

— Szent Antal ünnepe. Június 13-ika mintegy husz esztendő óta nevezetes ünnepe a katolikus világnak, mert ez a csodátevő páduai szent Antal napja. Ez alkalommal oltárja virágok és gyertyák sugárzó özönében uszik és milliók térdelnek előtte áhitatba merülve, könyvnyes szemeikkel a szent arcára nézve. A Szent Antal kultusz nyitja a felebaráti szeretetnek a gyakorlása, mely valami csodálatos fényvel sugározza be ugy a szent alakját, mint azt a könyörgőt, aki hozzája eseng. Szent Antal, szent Ferenc-rendjének volt tagja, azért az ő ünneplését leginkább a szent Ferenc-templomban tartják. De itt nálunk is megünneplik a róm. kath. plébánia-templomban holnap szent Antal névünnepe, amely egyuttal több érdemes polgártársunknak is névünnepe.

— Gyermekek kitelepítése magyar szóra. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület a következő felhívást intézi a szülőkhöz:

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület mozgalmat indított az iránt, hogy a nem magyar ajkú gyermekeket a nyári szünetidőre gondos felügyelet mellett magyar vidékekre

A „TORONTÁL” tárcája.

Védőbeszéd.

Elhal olykor a dal a kis fészeken,
Nincs amitől kedve nőtára fakadjon.
Ha meg is csendül is, ugy nagyéha, ritkán,
Panaszos szó zendül a kis hárfá hurján.

Anyamadár szárnya megvonaglik tőle,
Keserves bánata lehuzza a földre.
Roskadoz a két kar, gyermekeit védve,
Reszkette simulnak egymás kebelére.

Vádolnak, bánatnak édes, kicsi árvány?
Hát már ilyen hamar reád tör az ármány...
Nézz csak a szemembe, még sohse hazudtál.
A véred se olyan, nem oly tőn fakadtál!

Apró mulatságod, krajcáros parittyá,
Rég szétlépve hever valamely sarokba.
Játszós kedved máshol s egyszer csak jött a vád,
A követ te dobtad, csak a te parittyád!

Magas tetőn átal, vér serkedt nyomából,
(Szekundát kaphatott az a fizikából!)

A csillagot talán érhetné homlokod,
De háztetőn átal embert, — azt tagadom!

Ráfrecscent a salak kis fehér lelkedre,
Forró csókkal, könnyel óh hadd moshassam le,
Aggódó két szárnyam takarjon, fődjön el
S haladjunk utunkon tovább, — emelt fővel

Mányiné-Prigl Olga.

Akarat kérdése

— Hogy magát feleségül vegye? — kérdi Jimmy, kivéve szájából a szivart s csodálkozva nézve Cynthia-ra.
— Igen, miért ne? — mondja Cynthia. — Nem vagyok valami rém.
— Ellenkezőleg. Nagyon csinos leány. De azért mégsem fog sikerülni.

— Mi? — kérdi Cynthia ártatlanul.
— Az, hogy szerelmet valljon magának.
— Nem is tudom, miről beszél — mondja Cynthia.

— Nem tudj! Na ilyet még nem láttam! — szól Jimmy. — Hiszen félőrája egyebet sem tesz, mint hogy ezt a fickót leírja előttem, s mikor végre belemegyek a dologba s érdeklődni kezdek iránta, akkor kijelenti, hogy azt sem tudja, miről van szó.

— Én senkit sem irtam le — jegyzi meg Cynthia.

— Nem azt mondta róla, hogy ilyen embert szeretne férjéül?

— Ez még nem leírás. Dehát e fölött ne vitakozzunk. Mit akart még mondani?

— Maga még azt is hozzátette, hogy nem törődik magával.

— Azaz, hogy azt mondtam: azt hiszi hogy nem törődik velem — jegyzi meg Cynthia.

— És maga meg akarja róla győzni, hogy igenis törődik magával? És végül annyira megy, hogy azt is kijelenti, hogy feleségül fogja magát venni?

— Igen, — felelt Cynthia s egy csokoládé-darabot egysúlyoz az ölében tartott macska orrán.

— Én meg azt mondom, — szól közbe Jimmy — hogy az a tény, miszerint maga annyira erőszakolja ezt a dolgot, már magában véve elegendő arra, hogy őt a vallomástól visszatartsa.

— De ő nem tudja, hogy én ezt akarom — mondja Cynthia.

— Ugyan! Feltehet egy fickóról akkora számárságot, hogy át ne lásson a szítán? — kérdi Jimmy megvetően.

— Milyen szítán?

— Egy férfi mindig észreveszi, ha tetszik egy leánynak — magyarázza. Jimmy egy kissé szelidebben.

— Oh! — kiált fel Cynthia. — És hogyan viselkedik, ha... észreveszi?

— Attól függ, szereti-e a leányt vagy sem?

— Ha nem szereti?
— Akkor nem igen mutatkozik nála.
— Oh — mormogja Cynthia. — Így hát ha mutatkozik, ha sokszor eljön hozzá... akkor vagy nem vette észre, hogy a leány kedveli, vagy pedig ő is szereti? Nem?

— Oh, ő azonnal tisztában van azzal — ismétli Jimmy. — Azért tanácslom, hogy hagyjon fel ezzel a tervvel. Nem fog menni. Nevetségessé teszi magát vele. Pedig maga olyan édes leány, hogy nem szeretném, ha egy férfi azt mondaná, hogy maga járt utána.

— Neki fogalma sincs az érzelmeimről — jegyzi meg Cynthia. — Ezt biztosan tudom.

— Talán még nincs. De okvetlenül rájön a dologra. És akkor nem lesz rávehető, hogy...

— Fogad velem, — kérdi Cynthia hirtelen — hogy az illető még az este beállta előtt szerelmet vall nekem?

— Lehetetlen — mondja Jimmy. — Egyetlen férfi sincs, aki csak azért vallana szerelmet, mert egy leány úgy akarja.

Cynthia nevetett.

— Fél fogadni? — kérdi.

Jimmy elpirul.

— Egy shillinget egy penny ellenében — mondja kissé haragosan.

— Ugy látom, nem akar sok pénzt veszíteni — szól Cynthia.

— Nekem mindegy. Én ugyis nyerek.

— Az egész akarat dolga. Arról van szó mindössze, kinek erősebb az akarata, az övé, vagy az enyém.

— Hülyének kell lennie, ha legyőzti magát egy asszony által.

— Igen, ő egy kissé hülye, de én szeretem a hülyéket — mondja Cynthia.

— Édes Cynthia, — jegyzi meg Jimmy — maga túlságosan kedves leány arra, hogy egy hülyének a nyakába varrja magát.

— Ó csak egy dologban hülye — mondta Cynthia. — Abban, hogy nem tudja, hogy szerelmes belém. Régen ismer s ez... nem

kitelepít, ahol a gyermekek a teljesen magyar környezetben játszva megtanulhatnak magyarul. A kultúregyesületnek ezirányban tett lépéseire Láng Károly csanádvarmegyei tanfelügyelő közölte, hogy Makón 89 családnál helyezhetők el iskolás gyermekek, Scossa Dezső csongrádvarmegyei tanfelügyelő jelentése szerint pedig Szegeden 189, Szentesen 15, Hódmezővásárhelyen 28, Kisteleken 10, Kiskundorozsmán pedig szintén 10 család hajlandó egy vagy több nem magyar ajkú elemi iskolás gyermeket a nyári szünidőre magyar szóra elvállalni. Az illető családok teljes ellátásért minden gyermek után havonta 22-30 koronát kérnek. Egyesületünk a legmelegebben ajánlja a nem magyar ajkú szülők figyelmébe a szünidei kitelepítést, mert így gyermekeik könnyű szerrel teljesen elsajátíthatják a magyar nyelvet, ami a gyermek jövőjére nézve nagy fontossággal bír. A kitelepítést egyesületünk közvetíti s felhívjuk a szülőket, hogy minél előbb, lehetőleg nyolc nap alatt jelentsék be a kultúregyesület igazgatóságánál, Nagybecskerekben, hogy gyermekeiket mennyiért és hová kívánják elhelyeztetni magyar szóra. — Nagybecskerek, 1909. évi június hó 11-én. Dr. Vinczehidly Ernő m. főjegyző, igazgató. Somfai János szerkesztő, titkár.

— **Ülések a városnál.** Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt fél 11 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen folyó ügyeket intéztek el. — A tanácsülés után a városi iparhatóság ülésezett s többrendbeli iparigazolvány iránti kérelmet intézett el.

— **Esküvő.** Geschek János, a Nagybecskerekben államoszó 29 ik közös gyalogezred zászlóaljának főhadnagya, társaságunk egyik szimpátiás tagja, ma tartotta meg esküvőjét özv. Birg Erzsébet györgyházi földbirtokosnő bájos, kedves és szeretetreméltó leányával Klárával. Az esküvőt Györgyházán, a menyasszony szülői házában tartották meg, ahol nagyszámú vendégsereg gyűlt össze a lakodalomra.

— **Vizsgák a zárdában.** A Miasszonyunkról nevezett iskolánövérnek vezetése alatt álló Szathmáry-féle róm. kath. leány-tanintézetben tartandó 1908/9. tanévi vizsgálatok sorrendje a következő:

Veni sancte június hó 17-én reggel 7 órakor az intézet kápolnájában: Hittanvizsga: Péntek, június hó 18-án délután: Tanfolyam. Szombat, június hó 19-én délután 5 órakor. Tornavizsga. Elnökök: Magyary Pál igazgató, dr. Fialowski Béla. Az iskolaszék megbízottjai: Az összes iskolaszéki tagok. Az osztályvizsgálatok a következő sorrendben folytatódhatnak: A népiskolában. I. osztály. Hétfőn, június hó 21-én délelőtt, Elnökök: Magyary Pál, Weiterschan Mihály. II. osztály. Ugyanazon

napon délután. Elnökök: Baaden Károly, Oldal Antal. III. osztály. Keddén, június hó 22-én délelőtt. Elnökök: Dr. Fialowski Béla, dr. Vegh Lajos. IV. osztály. Ugyanazon napon délután. Elnökök: Dr. Annau, Krumenacker. V-VI. oszt. Szerdán, június hó 23-án délelőtt. Elnökök: Franz J. L., Harzer József.

A magánintézetben. Elemi leányiskola. I-II. osztály. Szerda, június hó 23-án délelőtt 8-10-ig. Elnökök: Dr. Brájler Lajos, dr. Haidegger Lajos. III-IV. oszt. Ugyanazon napon délelőtt 10-12-ig. Elnökök: Dr. Fialowski Béla, Krumenacker Ferenc. Francia vizsga. Június 23-án délután. Elnökök: Baaden Károly, Magyary Pál. Polgári leányiskola. I. osztály. Csütörtök, június hó 24-én délelőtt. Elnökök: Dr. Perisics, Steinitzer. II. osztály. Ugyanazon napon délután. Elnökök: Franz J. L., Oldal A. III. osztály. Péntek, június hó 25-én délelőtt. Elnökök: Balácsi József, dr. Annau Ernő. IV. osztály. Ugyanazon napon délután. Elnökök: Harzer József, Mayer Rezső. Záró ünnepély. Csütörtökön, június hó 26-án délután. Elnökök: Magyary Pál igazgató, Balácsi, dr. Brájler Lajos, dr. Perisics. dr. Plechl, június hó 29-én délelőtt 8 és fél órakor a helybeli plébánia-templomban hálaadó istentisztelet lesz.

A vizsgálatok kezdete egy a népiskolában, mint a magánintézetben és a polgári iskolában mindennap délelőtt 8 és fél órakor, délután 3 órakor.

— **Meghívó.** Minden külön értesítés nélkül felkérem a nagybecskereki gyermekvédő-liga rendező-bizottságát és összes tagjait, hogy folyó évi június hó 13-ikán d. e. 11 órakor a megyeszékház nagytermében tartandó ülésen szíveskedjenek megjelenni. Tagnak tekintetik mindenki, aki a gyermeknapokon valamely adományt nyújtott. Tárgy: A gyűjtés elszámolása és indítványok. Botka főispán, a rend.-biz. elnöke.

— **Megdicserő csendőr.** A m. kir. II. sz. csendőrkerületi parancsnokság okirattal megdicserőte Gachal Imre őrmestert, az oroszlamosi vasuti állomáson éveken át garázdálkodott s mintegy 6155 korona értékben lopásokat elkövetett tolvajszövegetek tagjainak észszerű, leleményes és halált megvető bátorsággal eszközölt kiderítéseért, a tettesek letartóztatásáért és az igazságszolgáltatás kezébe történt átadásáért.

— **Ösztöndíjpályázat tanítóknak.** A vallás-és közoktatási miniszter a következő pályázatot teszi közhírré:

A Karlitzky Albert-féle alapítványból a Temes-, Torontali és Krassószörényvarmegyei róm. kath. iskolák tanítóit, valamint ezek özvegyeit és árváit illető kilenc, évi egyszáz (100) koronás és egy, évi nyolcvan (80) koronás segélydíjra pályázatot hirdetnek. Ezen segélydíjra jogosítvák: 1. az említett iskolák tanítói, kik a tanítói vizsgát letették s illetőleg ennek letétele alól hatóságilag felmentettek, erkölcsi magaviseletük, nemkülön-

ben a tanítói pályán kifejtett működésük által magukat kitüntették s a tanításra aggkoruk vagy pedig testi fogyatkozásuk miatt alkalmatlanokká váltak, az orsz. tanítói nyugdíjalapból azonban ellátást nem élveznek; 2. a jogosult tanítóknak, a) özvegyei, kik kifogastalan erkölcsi magaviseletet tanúsítottak, férjükkal életfogytiglan éltek, avagy tőlük önhibájukon kívül választottak el, b) árvái, kik tizenegyedik életévüket még nem érték el, A jelzett segélydíj a tanítóknak életfogytiglan, a tanítók özvegyeinek szintén életfogytiglan s illetőleg újból való férjhezmenetelükig, az árváknak pedig 14-ik életévük betöltéséig adományoztatik. A folyamodók minőségét igazoló okiratokkal kellőleg felszerelt folyamodványok a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnál 1909. évi szeptember 1-ig bezárólag nyújthatók be.

— **Egy színigazgató halála.** A nyolcvanas évek színházlátogatói bizonyára emlékeznek még Temesváry Lajos nevére, ki akkoriban egyike volt a legintelligensebb jellemszínészeknek. Vagy egy évig színigazgató is volt s mint ilyen megfordult Nagybecskerekben is. Jelentős erkölcsi, de annál csekélyebb anyagi sikerrel. Végre is felszerelte a vándoréletet a bürokrata biztos pályájával s e napokban, mint értesülünk, mint a M. Á. V. tisztviselője, meghalt Debreczenben.

— **A délmagyarországi kereskedelmi alkalmazottak gyűlése.** Temesvárról jelentik: Nagy lelkesedéssel gyűltek össze tegnapelőtt Temesvár és Délmagyarország kereskedelmi alkalmazottainak számos képviselői, hogy a temesvári kereskedelmi alkalmazottak kezdeményezésére, a Delvidéken székelő testvéregyesületeket közös érdekeik kellő megvédésére temesvári központtal, vidéki körzetbe tömörítsék. Ez egyesülés célja nemcsak Temesvár, hanem egész Délmagyarország kereskedelmi alkalmazottjainak érdekeit óvni, védeni és előmozdítani. A nagygyűlés kimondotta a körzet megalakulását, határozati javaslatot fogadott el e tárgyban és megválasztotta a vezetőséget. A közgyűlésen képviselve volt az országos egyesület is, valamint Lugos, Versecz, Orsova, Delta, Zsombolya, Oravicza és Ujarad kereskedelmi alkalmazottainak küldöttei.

— **Meteor az időről.** Meteor az időről a következő újabb jelentést közli: A június 10-iki csomóponttal e hó nagyobb változatossága kezdődött, mely csapadékkal jött és esetleg viharos vagy szeles jelleget ölthet. E változatosságot 17-ike után, amikor egy nálunk nem látható teljes napfogyatkozás is áll be, újra melegebb jellegű váltja fel, amidőn zivatarok is várhatók, 23-án Jupiter újabb együttállásával pedig, vagy e körül, lehülés, esetleg jégesőjárás is lehetséges, amit 25-ike után az allandóbb meleg nyári napok követnek. Június havának hátralevő csomópontjai 10., 11., 12., 13., 15., 17., 18., 19., 23. és 25-ikére esnek, melyek közül leg-erősebbek a 4., 12., 17. és 23-ikiak és pedig a 4. meleg, derült, a 12. esős, a 17. változó lehet zivataros, szeles, vagy viharos, a 23-iki pedig hűvös, vagy csapadékos, esetleg jégesőt is hozhat többfelé.

— **Agyonütötte a fenő.** Halálos végű szerencsétlenség történt tegnap délelőtt a Napholtz-féle fatelepen. Nenád András itteni 32 éves napszámos ugyanis több társával azzal volt elfoglalva, hogy a Bégán levő tutajokról az egyes fenőszálakat vontatta a partra. Az egyik fenőszálról a kötél lecsuszott s a nehéz fenő gurulni kezdett. Nenád egy doronggal próbálta az óriási terhet feltartani, a fenőszál azonban magával sodorta a szerencsétlen embert, aki összeroncsolva került ki a nehéz teher alól s néhány perc múlva meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenség Nenád vigyázatlanságából eredt. A szerencsétlenül járt napszámost ma délután temették el.

— **Elfogott tolvajszöveget.** Jó fogást tett tegnap a nagybecskereki csendőrség, amennyiben egy suhancokból álló valóságos tolvajszöveget sikerült leleplezni s ártalmatlanná tenni. A tolvajszövegetek tagjai: Kis József 18 éves, Gruin Zsarkó 13 éves, Csath József 16 éves, Brucker János 12 éves és Dimitrievics György 13 éves suhancok, akik már hónapok óta lopkodtak mindenfelé. A nyomozás során kiderült, hogy a suhancok Gruics Zsivkótól 92 korona készpénzt, Rascha Györgytől 6 pár galambot, Nikolics Gábortól 10 korona készpénzt és cukrokat, Popovics Páltól nagyobb mennyiségű oltott rózsákat, Ambrózy

is jut eszébe, hogy ... nagyon is hozzám szokott ...

— Egy férfinak mindig észre kell venni önmagán, ha beleszeret valakibe.

— Igazán? — kérdi Cynthia, a macskát simogatva.

— Hogyne! — felel Jimmy határozottan.

— Ha például én lennék szerelmes magába ...

Elhallgat.

— Nos? Ha szerelmes lenne belém? —

kérdi Cynthia, kiségitve őt zavarából.

— Amint nem vagyok ...

— Amint nem az ... — mondja utána a leány, arcával a macska fehér szőréhez simulva.

Csend. Majd megszólal Jimmy.

— Hogy is van az, hogy én nem vagyok szerelmes magába.

— Igazán, hogy is van az? — suttogja Cynthia a macska fölött.

— Szólt valamit? — kérdi Jimmy.

— Semmit.

Ujabb csend.

— Remélem, hogy ez a fickó legalább méltó lesz magához — mondja Jimmy komoran.

— Én is remélem — felel Cynthia. — De

miután maga oly bizonyos benne, hogy ő úgy

sem fog nekem szerelmet vallani, talán egyre

megy. Nem így van?

— Nem vagyok benne olyan bizonyos,

mint az előbb ... — mondja Jimmy Cynthiara

tekintve. — Ha ma látja magát ... így, amint

itt áll előttem ... Nem, nem bizonyos, hogy

megbirja-e tartani a józanságát ... Sőt még arra sem lesz szükség, hogy maga valami nagyon erőszakoskodjék.

— Nem is igyekeztem feleuton elébe jönni — jegyzi meg Cynthia hidegen.

Jimmy egy kissé közelebb húzódik hozzá.

— Mily pompás színben van ma Cynthia!

— mondja. — Bárcsak az ... az ... a másik

fickó ne keresztelte volna az utját. Akkor

talán ...

— Talán? — ismétli Cynthia olyan hang-

on, mintha macskaszőrrel tele volna a szája.

— Talán akkor ... nem utasítana vissza

engemet — fejezi be Jimmy hősiesen.

— Nem utasítanám vissza? — kérdi Cynthia,

felállva helyéről. — Hogyan tehetném ezt, mikor

meg sem kért! Nagy gyermek?

— Cynthia! — mondja Jimmy csodálkozva,

félenk elragadtatással. — Cynthia! Haragszik?

— Én? ... Kérem hagyjon el! — kiált

Cynthia gőgösen, mikor Jimmy a karjaiba öleli.

— Akar a feleségem lenni? Cynthia? —

kérdi tőle egészen közelből. — Régen szerel-

mesnek kellett lennem magába, csak hogy nem

volтам tisztában az érzelmeimmel.

Cynthia most már nyugodtan ott maradt a

karjai között.

— Azt hittem, hogy a férfiak mindig

tudják, ha szeretnek egy asszonyt — jegyzé meg

komolyan. — Különösen, ha észreveszik, hogy

ez a nő is szereti őket. Jimmy, elvesztette a

fogadását. Ő szerelmet vallott nekem, még az

este beálta előtt!

Valódi szép

Panamakalapot 20 koronáért Liptay Dezső

274-50.12

csak most van alkalma vásárolni, míg a készlet tart.

uridivat-áruház

Nagybecskerek.

Józseftől pedig mintegy 250 korona készpénzt loptak el s azt apránként el is költötték. A csendőrség még tovább nyomoz. A tolvajszerkezet tagjai ellen meg fogják tenni a büntető feljelentést.

Székrekedésben szenvedők 3 évőkanál Ferenc József-keserűviz naponkénti használata által csak hamar rendszeres bélműködést érnek el. Még a legmakacsabb bántalmaknál is gyorsan, biztosan és enyhén hat. — A Ferenc József-keserűviz-források igazgatósága Budapesten.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Mihálovics Mihály, rk. fűtő és Oláh Ilona rk. — Levaity Dusan, gk. napszámos és Mirkov Paulina, gk. — Szabó János, rk. betűszedő és Hornyák Anna, rk. — Kotrel Ferenc, rk. kőműves és Speer Anna, rk. — Szugotin Obrád, rk. szücs és Weber Karolin, rk.

Születések: Bakos János, rk. napszámos, leánya. — Csernics József, rk. napszámos, fia. — Szervo Mihály, rk. cipész, fia. — Schusster Anna, rk. cseléd, leánya. — Mattern József, rk. kőműves, leánya. — Eck János, rk. szőnyeggyári rajzoló, leánya. — Lotrián Joachim, gk. molnár, fia. — Kolarich Gábor, rk. gyógyszerész, leánya. — Szécsényi Mária, ref. cseléd, leánya. — Sztojancsev Tivadar, gk. napszámos, leánya. — Pap Antal, rk. máv. fűtő, fia. — Detyin Pál, gk. napszámos, leánya. — Rukover Ferenc, rk. cipész, fia. — Ivarszki István, gk. napszámos, fia.

Halálozások: Molnár Mária, rk. 18 napos. életgyenge. — Kozlovaeski Illés, gk. 21 éves, vízbefulás. — Özv. Stankovics Györgyné, gk. 70 éves, tüdőlob. — Fehér Jánosné, rk. 60 éves, gyomorrák. — Fecskés István, rk. 2 éves, croub. — Papavicski Tamás, gk. 21 éves városi szegény, tüdővész. — Pesti Mihály, ref. 10 éves, vízbefulás. — Pesti János, ref. 7 éves, vízbefulás. — Schulz Péterné, rk. 35 éves, gennyvérűség. — Ritter Aladár, rk. 9 éves, vízbefulás. — Illés János, rk. 48 éves napszámos, májlob. — Vorgity Groszdána, gk. 2 éves, bélhurut. — Getyin Milka, gk. 1 napos, életgyenge. — Kanacski Velykó, gk. 25 éves cipész, tüdővész.

Fényképészeti készülékek műkedvelőknek. Mindazoknak, akik a fényképészet, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek Bécs, I Tuchlauben 9.) cs. és kir. udvari szállító 1854. óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességei áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi bérmentve a cég. (a)

Esküdtszék.

Az asszony miatt.

Ma ismét egy olyan bűnügy tárgyalását kezdte meg az esküdtszék, ahol megint az asszony van a játékosban. Miók Gruja és Bucsu Salamon románécskai kisbirtokosok ugyanis haragban voltak egymással, mert Bucsu még az ősszel, midőn Miók nem volt odahaza, be akart lopózkodni annak feleségéhez, akit állítólag szerelmi kérésekkel ostromolt. December 16-án Miók magához hívatta Bucsut, akit heves szemrehányásokkal illett e miatt. A perpatvarnak az lett a vége, hogy Bucsu arcütiötte Miókot.

Január 22-én este a két ember között ismét heves jelenet játszódott le Bucsu Jován korcsmajában. Este 8 órakor Bucsu hazafelé ment, azonban nem tért be a házába, hanem elkísérte Kadarián Nikolt. Egy darabig ott volt, azután pedig elbucszott Kadariánéktól s hazafelé ment. Utja Miók háza előtt vezetett el. Miók ugylátszik megleste Bucsut s hazamenet egy ásóval megtámadta haragosát s agyonverte. Holttestét az átellenében levő ház elé hurcolta s ott találták meg másnap reggel Bucsut holtan.

Az ügyészség Miókot szándékos emberölés büntetével vádolja s ebben a bűnügyben ma kezdte el a tárgyalást a nagybecskereki esküdtszék, mely a következőképpen alakult meg:

Elnök: Junker János, bírák: Junga Aladár és Szilágyi Lajos, jegyző: dr. Bándi Ferenc, ügyész: dr. Kovács Rókus, védő: dr. Millich Jakab, orvosszakértők pedig dr. Fialowski Béla és dr. Magyar Károly.

Rendes esküdtek: Tószegi István, Mixics Lajos, Nagy János, Harsányi Béla, Somogyi József, Ámon Henrik, Hoffmann József,

Petisán Péter, id. Tót András, Grünberger Márk, Likkert János és Anton Péter, pótesküdt pedig Ellmer Péter.

A vádlott beismeri tettét s azzal védekezik, hogy azt önvédelemből követte el. Bemondása szerint Bucsu hazamenet kihívta őt s megtámadta. Ő erre egy ásót kerített elő s mikor Bucsu másodszer is támadott, védelemből kétszer bejövágta Bucsut az ásóval, aki erre összeesett. Tagadja, hogy meg akarta ölni haragosát.

Ezután a tanak kihallgatására került a sor, melyet délután is folytatnak még. Ítélet valószínűleg csak este lesz.

§ A megcsalt férj boszúja. A nagybecskereki esküdtszék tegnap délután befejezte Belgya Trifun tógyéri napszámos ügyét, aki tudvalevőleg agyonszúrta Gyulvezán János nevű szomszédját, akit feleségével bizalmas együtt-létben talált. A vád- és védbeszéd után az esküdtek bűnösnek mondták ki a vádlottat s a verdit alapján a kir. törvényszék Belgyát 2 évi börtönre és a perköltségek viselésére ítélte. A büntetésből a vizsgálati fogsággal 5 hónap kitöltöttnek véteik. Az ítélet ellen egy a vádlott, mint a védő semmisségi panaszszal élt.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Orvosilag ajánlva. Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, huykő és főveny-képződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Kapható a főlerakathban:

Fendler József cégnél Nagybecskerek
Ferenoz József-tér.

Árak: 1/2 lit. „Phönix“-viz 32 fillér, 1/1 lit. „Phönix“-viz 44 fillér, palackonként. (528—123)

TÁVIRATOK A válság.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, június 12. (A „Torontál“ ered. táv.) Mint politikai körökben beszéltek, **Wekerle Sándor** miniszterelnök a jövő héten, még a függetlenségi párt nagy értekezlete előtt Bécsbe utazik, hogy jelentést tegyen a királynak a helyzetről.

A függetlenségi intéző-bizottság határozata.

Budapest, június 12. (A „Torontál“ eredeti táv.) A függetlenségi párt intéző-bizottságának tegnapi határozata, mely a válság megoldását őszig elodázza, élénk eszmecsere tárgyát képezi politikai körökben. Egyes politikusok azt mondják, hogy a határozat után sikertelen minden kísérlet, amely a pártok fuziójára irányulna. Mások azt mondják, hogy a válság elodázása őszre ellentétben van a király akaratával, mert az uralkodó azt kívánja, hogy a mai kormány és koalíció maradjon együtt és oldja meg mindazokat a feladatokat, melyekre őket a paktum kötelezi.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, június 12. (A „Torontál“ eredeti táv.) Függetlenségi körökből eredő hír szerint **Kossuth Ferenc** a függetlenségi párt értekezletét valószínűleg szerdára, vagy csütörtökre hívja össze.

Justh Gyula nyilatkozata.

Budapest, június 12. (A „Torontál“ eredeti táv.) **Justh Gyula**, a képviselőház elnöke tegnap a helyzetről beszélgetvén, többek között a következőket mondotta:

— A mi gyümölcsünk gyönyörűen érik s az ősszel ölnkbe fog hullani. Ősszel ülésezik majd a delegáció s aktuálisak lesznek majd mindazok a közös ügyek, amelyek megoldását a német biro-

dalommal való szövetségünk mulhatatlanul szükségessé teszik. Erre azután mi kényelmesen megadhatjuk a választ. Ilyenformán a bank ügye igen jól áll.

Justh és Kossuth.

Budapest, június 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) **Justh Gyula**, a képviselőház elnöke, azokra a hírekre vonatkozólag, hogy ő legutóbb összeütközésbe került volna **Kossuthal**, a következőket jelentette ki:

— Tegnap is azt mondtam s ma is azt mondom, hogy én és **Kossuth Ferenc** mindig meg fogunk egymással férni s meg fogjuk egymást érteni. Ma is azt állítom, hogy nem a pártkörben vannak belső ellentétek, hanem rajtunk kívül állanak azok, akikkel szembe kell kerülnünk.

A választói jog és a függetlenségi párt.

Budapest, június 12. (A „Torontál“ ered. táv.) A függetlenségi pártkörben tegnap újólag szóba került a választói jog kérdése. A kifejlődött vita eredményeképpen olyan vélemény alakult ki, hogy a választójogi reformot egyrészt a nemzet érdekében, másrészt a paktumban elvállalt kötelezettség folytán meg kell csinálni, de ennek az volna a föltétele, ha a király garanciát adna arra nézve, hogy az új választói törvény alapján összeülő új Ház a bankkérdés elintézésében teljesen szabad kezét nyerje. A választójogot minél szélesebb alapokra kell fektetni s a magyarság szupremáciáját a kerületek célszerű beosztásával kell megővni.

Henrik porosz herceg automobil-utja.

Budapest, június 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az a nagy automobil kirándulás, amely **Henrik porosz herceg** vezetésével Berlinből a napokban Budapestre indult, ma a fővárosban befejezést nyert. Az automobil kirándulók legtöbbje megérkezett, így ma reggel 111 automobil érkezett Budapestre. Az automobilkirándulók elé a külső Váci-utra a fővárosi automobilosok nagy számmal vonultak ki, köztük **József főherceg** is, hogy maga üdvözölje **Henrik porosz herceget**. Este az automobil-utasok tiszteletére fényes lakoma lesz, melyen részt vesz **József főherceg** és **Henrik porosz herceg** is.

Uralkodók találkozója.

Budapest, június 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szentpétervárról érkező jelentések szerint **Miklós orosz cár** családjával együtt **Stolypin**, **Iswolsky** és az udvari miniszter kíséretében elutazik Péterhofból s a cár 17-én találkozni fog a német császárral, akit **Schöen** államtitkár kísér el utjára. Ugyanaznap ebéd lesz a „Standart“-on, másnap 18-án pedig a „Hohenzollern“-en, 19-én pedig a német császár visszautazik. 26-án a cár Stockholmba utazik, július 6-án pedig visszatér Péterhofba. Július 8-án a cár a Poltawá-ünnepségre utazik, ahol találkozni fog a dán és a norvég királlyal. Július 25-én a cár, a cárnő és az anyacárnő **Dániába** utaznak, ahol a cár és a cárnő egy hetet tölt, az anyacárnő azonban hosszabb ideig szándékozik ott időzni. A cári pár ezután családostól együtt Portsmouthba utazik, ahol találkozni fognak **Edward angol királlyal**. Innen a cári család Brestbe megy, hogy találkozzék **Falliéres elnökkel**. Innen visszamenet a cári pár **Kielnek** veszi az utját, ahol **Henrik porosz herceggel** és nejevel fog találkozni. Október 9-én a cári pár Athénbe, onnan pedig Nápolyba utazik.

KRONSTEINER KÁROLY

tartós és kiváló mész-

façade-festékei 50 színárnyalatban, kg.-kint 24 fillértől feljebb.

Evtizedek óta elismerve és minden utánzást messze túlhalad. Egyedül ajánlható festőanyag már festett façadeoknál.

(394—12.5)

KRONSTEINER KÁROLY, WIEN, III., Hauptstrasse 120.

Emailfaçade-festék

mosható, egyszerű átfestésnél is teljesen fed, emailkemény, alapfestés felesleges, pusztán hideg vízzel felkeverve is már használható, antiszeptikus, mérementses. Ideális festék belső helyiségek, faépítmények, színek, pavilonok és kerítések festésére.

Kapható minden színárnyalatban. Költség 5 f. négyszögmkint

Német államférfiu Budapesten.

Budapest, június 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A német birodalmi gyűlés alelnöke Budapestre érkezett s ma délelőtt tisztelgett Wekerle Sándor miniszterelnökénél, Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternél, valamint a magyar kormány-nak Budapesten időző többi tagjainál is. Ma délután Wekerle miniszterelnök a német államférfiu tiszteletére ebédet adott.

Földrengések.

Budapest, június 12. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Marseilleből sürgöny-zik, ott az éjszaka több igen heves föld-lökést éreztek. A lakosság rémülten rohant ki a házakból s most künn a szabadban sátrak alatt tanyáznak.

Még hevesebb földrengés volt Lambet-ban, ahol a földrengés következtében több ház rombadőlt. Nyolc ember a romok alatt életét vesztette, számosan pedig megsebesültek.

Volt azonkívül földrengés Avignonban is, ahol szintén kisebb károkat okoztak a földlökések.

Határidő-üzenet.

Budapest, június 12. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zártakor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	26.92	—
Rozs (új)	20.64	—
Zab (új)	15.50	—
Tengeri (júliusra)	15.56	—
Tengeri (új)	14.24	—

Közgazdaság.**Gazdaszövetségi közgyűlés Palicsfürdőn.**

A Magyar Gazdaszövetség f. évi közgyűlést június hó 23-án déli fél 12 órakor Palicsfürdőn (Bács megye) fogja megtartani a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó-beszéd. 2. Az 1908. évi munkásságról szóló jelentés. 3. Az 1908. évről szóló zárszámadások. 4. Az 1909. évi költségvetés. 5. A középbirtokos osztály helyzete. Előadó: Mailáth József gróf. 6. A közigazgatás és a szociális munka. Előadó: Nyegre László orsz. képviselő. 7. A magyar gazdaszövetség szervezkedése. Előadó: Meskó Pál. 8. Alapszabályok módosítása. 9. Károlyi-jutalmidíjak kiosztása. 10. Igazgató-választmány egyharmadának választása. 11. Indítványok.

A gyűlés után délután két órakor társas-lakoma a fürdő vendéglőben. Egy teríték ára ital nélkül 2 kor. 40 fillér. Jelentkezni lehet június 17-ig a Magyar Gazdaszövetségnél. Kedvezményes vasuti jegyváltásra szóló igazolványokat minden tagnak, gazdakörnek és szövetkezetnek, esetleg többet is, készséggel küld a Magyar Gazdaszövetség (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 40. sz.), ha ez iránt f. évi június 17-ig megkeresetik. Tekintettel arra, hogy a gazdaszövetségi közgyűlés a Délvidéken lesz megtartva, kívánatos, hogy Torontálmegye gazdaközsége minél nagyobb számban jelenjen ott meg. A torontálmegyei gazd. egyesület elnöksége.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, június 11.

A budapesti értéktőzsdét újból az üzletlenség uralja, ami egyrészt a gabonátőzsdé változókon hangulatára, másrészt pedig a nyári időszak beálltára vezetendő vissza. A forgalom alig számbavehető, az árfolyamok mindazonáltal jól tartják magukat.

A befektetési értékek piaca ezuttal is el volt hanyagolva és némi kereslet tárgyát csak a Budapest székesfővárosi kölesönkötvények képezték, míg a 4% magyar koronajáradék árfolyama kevés forgalom mellett változatlan maradt.

Az internacionális papírok közül érdeklődés tárgyát csak a déli vasút részvényei képezték, melyeknek árfolyama folytonos vásárlásokra 108—K-ról 113—K-ra emelkedett.

A helyi értékek piacán nevezetesebb esemény a saigótarjáni köszvénybánya r.-t. tőkeemlése, mely a f. hó 19-én megtartandó közgyűlésen 20.000 drb új részvény kibocsátását fogja elhatározni. Meg kell jegyeznünk, hogy a tőzsdéközösség ezen új kibocsátás hírére nem nagyon kedvezően fogadta, minek folyamán a részvények árfolyama egészen 572—K-ig eső kent, majd nagyobb vásárlásokra ismét 578—K-ig emelkedett. Elénkebb kereslet tárgyát képezték továbbá a budapesti közúti vaspálya-részvények, állítólag az ismert csoport újabb vásárlásaira és a közúti részvények 570—K-ig javultak.

Némi kereslet kezd mutatkozni a pró sorsjegyekben, ami szintén az árfolyamoknak bizonyos foku javulását idézte elő.

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Szerkesztői üzenetek.

Cs. P. I. Kolozsvár. Köszönet a szép küldeményért.

Patikus. Szabadka. Ilyesmit hirdetésben sem küldünk.

F. M. Ozora. A dolgozat lapunknak nagyon terjedelmes.

M. I. (Csath Feri házassága). Alkalmadtán sorát ejtjük.

— Mikor váltunk. — Fuit. — Ha rád nézek. — Hogyha néha elborongok. — Várlak — Majd válogatunk belőlük.

Nyilttér.

(E rovat alatt közlötték nem vállal felelősséget a szerk.)

**A világ legtökéletesebb
szépitő szere
a Hajós-féle aradi
Ibolya-Creme.**

Ideális gyorsan tüntet el szeplőt, májfoltot, bibireset, bőrvörösséget és bármely arc-tisztatlanságot.

Az elegáns hölgyközönségnek kedvence szépitőszere. A párisi és londoni hygienikus kiállításokon az összes kiállított szépitőszerek közül az első díjat nyerte el. (Diszoklevél a nagy aranyérmekkel.)

Ára egy tégelynek 1 K. Dupla nagysága tégely 2 K. Óvakodjunk értéktelen utazatóktól; a bevásárlásoknál csakis Hajós-féle Ibolya-Cremet tessék kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerárában **ARAD.**

Nagybecskereken: **Melkuhn Dezső** ur
drogeriajában.

továbbá minden nagyobb gyógyszerárában.

Serravallo
jéle
CHINA-BOR vastartalommal
Hygienikus kiállítás ékes 1906. Államdíj, diszoklevél és nagy aranyérem
Erősítő szer: gyöngékedők, vérszegények és lábadozó betegek számára
Etvágygerjesztő, idegerősítő, verjavító ital.
Isé kellőnek.
Több mint 5000 orvosi elismerés.
J. SERRAVALLO, Trieste-Barcola.
Megrendelhető minden gyógyszerárában. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

47-1018

Vérköpésben, szivbajban és asthmában szenvedő embereknek az újabb kísérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül

LUHI ERZSÉBET gyógyviz

ajánlatos fogyasztásra, mely ezek mellett nemcsak a húgyszervek betegségeiben legjobb viz, hanem a legkitünőbb borviz és egyhán sós ize miatt mindenki, még a legkisebb gyermekek is szívesen veszik magukhoz a gyomor és légsó hurutos megbetegedésénél.

Megrendelhető a forrásbérletégnél SZOLYVÁN (Bereg megyében) és Budapesten, V. Zoltán-utca 11

Telefon: 42-55. Telefon: 42-55

(531-41)

Elsőrangú fürdőhely

LIPIK
BIZTOSAN GYÓGYITJA

a tápasatorna bántalmait, hurutokat, cukorbetegséget, izületi bajokat, gyermekkorokat és vér-betegségeket. (351-33)

Prospektust küld a fürdőigazgatóság **LIPIK** (Slavonia.)

Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

Schicht
szarvasszappana
a legjobb

Schicht SZARVAS jegyű szappánát rendkívüli, kitűnő tulajdonságainál fogva előnyösen használhatjuk minden elgondolható mosási célra: személyes használatra, legfinomabb és durva, fehér és színes vászonneműek mosására, konyhadények, bútorok, szőnyegek, háziállatok tisztítására stb. stb. A legjobb kiválasztott nversanyagokból készült.

437/b-43

SZÁLLODA-ÁTVÉTEL.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Nagybecskereken a

RÓZSA SZÁLLODÁT ÁTVETTEM.

azt a nyár folyamán a legmodernebbül, a mai kor igényeinek megfelelően át fogom alakítani. Ugy kívánom vezetni üzletemet, hogy az, mint az eddig általam birt. losonci üzlet, állandóan családok találkozóhelye legyen; eddigi tapasztalataim úgy a fővárosban, előkelő fürdőhelyeinken, mint a külföldön feljogosítanak annak kijelentésére, hogy a n. é. közönség legkényesebb igényeit is ki fogom tudni elégíteni. Midőn még van szerencsém a n. é. közönség figyelmét úgy konyhámra és italaimra felhívni, tudatom, hogy nagy választékom van bel- és külföldi borokban; boraim mind uradalmak pincéiből felhívni, tudatom, hogy nagy világhírű Dreher-féle kiviteli dupla-márziusi (à la Schwechat) egyed-árusítását megszerezni. Végül van szerencsém a n. é. közönséget a legfigyelmesebb kiszolgálásról biztosítani, maradok szives pártfogásukért esedezve

kiváló tisztelettel

BENETH KÁROLY SZÁLLODÁS.

547-06

TORONTÁLI AGRÁRBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

A Nagybecskerekén megalakult **Torontáli agrárbank részvénytársaság** a bank és takarékpénztári üzlet összes ágazataiban működését egyelőre 300.000 korona alaptőkével megkezdte.

Kölcsönöket ad földbirtokra, váltókra, mezőgazdasági terményekre, értékpapírokra és egyéb ingó értékekre, elvállalja terhes kölcsönök konvertálását a legelőnyösebb feltételek mellett, az országos földhitelintézetek által nyújtott hosszabb lejáratú törlesztéses kölcsönök megszerzését.

Elfogad takarékbetéteket és azokat a mindenkori hitelviszonyoknak megfelelőleg előnyösen gyümölcsözteti, kölcsönös megállapodás esetén felmondás nélkül is visszafizeti.

Ezen kívül a bank **különös** súlyt fog fektetni földbérleti-szövetkezetek szervezésére és az azok által igényelt hitelek engedélyezésére, illetőleg azok pénzügyi támogatá-

sára, nagyobb birtoktesteknek a kisgazdák által leendő megvételeinek előmozdítására, továbbá a gazdaközönség által szükségelt mezőgazdasági cikkek és termények, valamint gépek közös beszerzésének, ugyanannak terményei, házi iparcikkei közös értékesítésének előmozdítására.

Közhirre tesszük továbbá, hogy a gazdák biztosító szövetkezetének torontálmegyei képviselőjét is elvállaltuk, melynek biztosítási feltételei és a károsultakkal szemben tanúsított eljárása leginkább megfelelnek a gazdaközönség érdekeinek.

Minden a fenti üzletekre vonatkozó kérdésekre a bank szívesen ad úgy szóbeli, mint írásbeli felvilágosítást és a hozzáfutatók igényeit teljes előzékenységgel fogja tárgyalni.

486—x.5

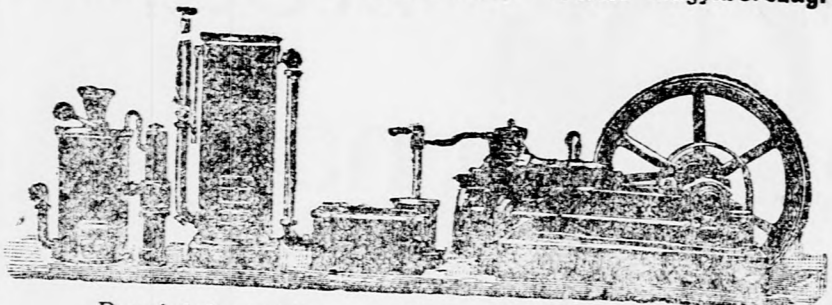
Az igazgatóság.

Oseers és Bauer

190b—26.17

kizárólagos motorgyár

Wien, XX. Dresdnersstrasse 81—83a. Magyarországi főtelep: Budapest, VI., Podmaniczky-u. 18

BENZIN LOKOMOBILS

cséplőszerelvények a legszolidabb kivitelben.

Benzinmotorok. Szívógázmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje 2—3 fillér üzemeltetés órá-1000-ért. Több száz telep üzemben.

Elsőrendű szolid gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Benzinlokomobil cséplőszerelvényeink a többek között a következőknél tekinthetők meg üzemben:

Bagi Barnabás, Jászládány, 10 HP. cséplőszerelvény	S. Tóth Márton, Kunszentmárton, 12 HP. cséplőszerelvény
Szalicsnyo János, Czegléd, 12 " "	Magoosi János, Monori tanyák, 6 " "
V. Miklós János, Uj-Kecske, 10 " "	Vancsik István, Keczel, Pest m., 4 " "

ELŐPATAK Gyógyfürdő

kiváló jó eredménnyel használható a gyomor-, vese-, hólyag- és a méhgyulladás, máj- és lép-bajoknál, köszvény és csuszál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek.

A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg- és hidegfürdők, vizgyógyintézetű kezelés, massage, svéd torna, diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel.

Fürdő-idény: május 15-től szeptember 15-ig.
Vasúti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig a gyógy- és zenedinnek fele fizetendő, lakások 50%-kal és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdús égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz használható és üdítő, kellemes ital, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba.

Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

2810/1909. sz. Valkány község előljáróságától.

Hirdetmény.

Valkány község képviselőtestülete 1909. évben 22. sz. törvényhatóságilag jóváhagyott közgyűlési határozatával a

község háza tatarozását

határozta el.

Az építési költség az elkészített terv szerint 8760 kor-ra van előirányozva.

Felhivatnak mindazon vállalkozók, kik ezen munkát elvállalni óhajtják, hogy zárt ajánlataikat s az építési költség 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban f. évi június 27-ig alólirott község előljáróságánál nyújtsák be.

A terv, költségvetés és feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Valkány, 1909. évi június hó 8.

569—2.2

Községi előljáróság.

Kitünő zongorákat

csakis elsőrendű gyárosoktól tartok állandóan raktáron.

Olcsó árak, részletfizetésre is régi zongorákat ujjakkal cserélek fel s elvállalok mindenemű javítást, hangolást stb.

WEISSER ADON,

orgona-építő és zongorahangoló, a Würth-fele zongoragyár itteni egyedüli képviselője.

NAGYBECSKEREK, Gízella-part 6.

348—10.10

TEJKURAT tartóknak

543—3.2

egész nap rendelkezésre áll úgy friss édes-, valamint jégbehűtött aludt-tej a **GYURÁK-FÉLE**

Első nagybecskereki tejsarnokban.

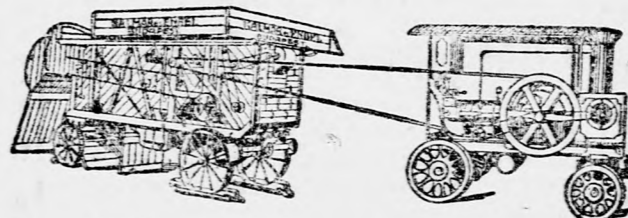
Kalmár és Engel

motor- és gépgyára.

Városi raktár, gyár és iroda

Budapest, V., Lipót-körut 22.

Ajánlja úgy a cséplőgépet, mint malomüzemre legegyszerűbb benzínmotorjait, benzínlokomobiljait, valamint szívógázmotorjait, melyek V., Lipót-körut 22. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás — kitűnő cséplésért.

Egyedül létező újdonság.

Ezen motorok egyenletes járásuak és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen (123—X.20) kezelhetők.

Árjegyzék ingyen! — Olcsó árak részletfizetésre.

1909. évi május hó 1-étől már állandóan kapható!

Magyar forrás. Húgyhajtó és húgysavoldó Magyar forrás.

SZULTÁN-FORRÁS

Nagyon kellemes, tiszta izu, szénsavban gazdag, dus Lithion-tartalmu ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Dus Lithion-tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, továbbá a légző- és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda: **EPERJES.** Igazgatóság: **BUDAPEST, VI., Ferenó Józeff-rakpart 22.** — Kapható már külföldön is a következő városokban: Brüsszelben, Páris, London, Newyork, Ostendében.

Telefon Eperjesen : 74.

Telefon Budapesten III—93.

Főraktár Nagybecskerekén: **Ro'sa Béla** fűszerkereskedésében és azonkívül mindenütt kapható. 327—100.30

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és allébanatmak, gyomorgörccs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbanatlam, vértóbulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. „A Moll” feliratu ónozzattal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító, bedörzsölési szer, köszvény, csur és meghülés egyéb következményainél legismertebb népszer. —

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

5-75-23 Főszétküldés

Moll A. gyógyszerész és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek
A vásárlásban tessék határozottan MOLL A. aláírással és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

MESSINGER KAROLIN-FÉLE LEÁNYNEVELŐ-INTÉZET NAGYBECSKEREKEN.

A 6 év óta fennálló és a vallás- és közoktatásügyi miniszter által nyilvánossági joggal felruházott Messinger-féle leánynevelőintézet a legmesszebb menő igényeket is kielégítő ujonnan épített intézeti épületében a jövő tanév kezdetével

női háztartási és gazdasági tanfolyamot

nyit, melynek célja a nőt élethivatásának megfelelő gyakorlati kiképzésben részesíteni és emellett a női munkák rendszeres tanításával a nők keresetképességét fokozni.

A leánynevelőintézet tagozatai:

1. 4 osztályu elemi iskola.
2. 4 osztályu polgári leányiskola.
3. 1 évfolyamu kereskedelmi irányu továbbképző tanfolyam.
4. 2 évfolyamu háztartási tanfolyam, amely áll: a) főző iskolából, b) fehérvarró osztályból, c) felsőruhavarró osztályból, d) divatáru cikkek készítésére rendezett rendkívüli tanfolyamokból.

GONDOS NEVELÉS. **MODERN INTERNÁTUS.**

Bővebbet az értesítők, melyeket kívánságra szivesen küld

A MESSINGER KAROLIN-FÉLE LEÁNYNEVELŐ-INTÉZET IGAZGATÓSÁGA.

AKI legjobban szerkesztett, teljesen független nagy napilapot jártni ahajt, fizesse elő

AZ UJSÁG-OT!

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	K. 28.—	✱	Az Ujság terjedelme rendszeren
Félévre	„ 14.—	✱	28—32—36 oldal. Vasárnap és
Negyed évre	„ 7.—	✱	ünneppon
Egy hónapra	„ 2.40	✱	napokon 60—100 oldal.

548—4.2 Megrendelési cím:
AZ UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, VII. kerület Rákóczi-ut 54-ik szám.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényénél, osztnál és meghüléséknél, bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosaak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzessel ellátott dobozba van osomagolva. Ára üvegekben K.—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. DE Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

12626/1909. sz. 5 7-3.1

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a „Munkács”-fogházban végrehajtott bontásból nyert 160 drb ajtó és ablak, valamint 250 köbméter különféle méretű csapós gerendát értékesíteni kívánom, minél fogva felhívom a venni szándékozókot, miszerint írásbeli ajánlataikat zárt borítékban hozzám mielőbb nyujtsák be.

Az említett tárgyak a vételárnak a helybeli m. kir. adóhivatalba történt befizetése után azonnal elszállíthatók.

Nagybecskerek, 1909. évi június 9.

Az alispán helyett:
Vinczehidy,
főjegyző.

567—3.2

Valódi brünni szövetek

az 1909 évi tavaszi és nyári Idényra.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
8-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férőruhához (Kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
előrendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-ért szintúgy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangarnt stb. stb. gyári áron küld a mint megbizható és szolid cég mindenütt ismert pozígyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetüzüségét közvetlen Siegel-Imhof cég-nél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek.

szabott, legelőcsőbb árák. Örökös választék.

Mintáid, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban